

2022-03-31
Ju2022/01219**Justitiedepartementet**Migrationsverket
601 70 Norrköping

Uppdrag till Migrationsverket att åstadkomma en jämn fördelning mellan kommuner för boenden för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Migrationsverket att åstadkomma en så jämn fördelning som möjligt mellan kommunerna vid anskaffning av boenden för personer som beviljats skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet.

Migrationsverket ska ta fram en fördelningsnyckel som ska vara vägledande vid anskaffningen av boenden för personer som beviljats skydd enligt massflyktsdirektivet och som omfattas av 1 § första stycket 2 lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA), med undantag för ensamkommande barn. Migrationsverket ska vid framtagandet av fördelningsnyckeln utgå från de principer som är styrande för fördelningen enligt lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Vid framtagandet av fördelningsnyckeln ska hänsyn även tas till hur många personer som bosatt sig i respektive kommun i eget boende samt hur många personer som redan bor i boenden som anskaffats av Migrationsverket i kommunen. I anskaffningen av boenden ska geografiskt läge i förhållande till kommunikationer, samhällsservice och skolor så långt det är möjligt beaktas.

I uppdraget ingår att:

- vid Migrationsverkets anskaffning av boenden använda den framtagna fördelningsnyckeln som målbild,
- använda upphandling som ett strategiskt verktyg för att åstadkomma en jämn fördelning av mottagande mellan kommuner,
- i nära dialog med Länsstyrelserna och berörda kommuner använda andra verktyg för att anskaffa boenden utifrån principen om jämn fördelning, exempelvis genom att teckna avtal på hyresrätter eller andra typer av boenden som annars inte skulle bli tillgängliga via upphandling,
- så långt det är möjligt planera och genomföra anskaffningen av boenden på ett sätt som ger kommunerna goda planeringsförutsättningar,
- i samverkan med länsstyrelserna föra dialog med kommunerna.

Migrationsverket ska under uppdragets genomförande ha en löpande dialog med kommuner och Sveriges Kommuner och Regioner. Migrationsverket kan också konsultera andra relevanta aktörer om behov finns.

Migrationsverket ska också använda resultatet av redovisningen av det uppdrag som regeringen gav till länsstyrelserna den 11 mars 2022 om en inventering av tillfälliga boenden (Ju2022/00942).

Vid utförandet av uppdraget ska i enlighet med 1 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) hög effektivitet eftersträvas och god hushållning iakttas. Migrationsverket ska vid sidan av jämn fördelning mellan kommunerna också ta rimlig hänsyn till både behovet av god hushållning med offentliga medel och behovet av att utöka boendekapaciteten för att täcka ett potentiellt mycket stort behov av boenden.

Migrationsverket ska under arbetets gång löpande hålla regeringen (Justitiedepartementet) informerad om utförandet och kostnaderna.

Länsstyrelserna ska delta i genomförandet av Migrationsverkets uppdrag (Ju2022/01220). Länsstyrelsen i Stockholms län samordnar länsstyrelsernas arbete. Migrationsverket och länsstyrelsernas ska gemensamt lämna en

samordnad delredovisning av uppdraget den 1 juni 2022. Slutredovisning ska ske den 31 mars 2023.

Skälen för regeringens beslut

Antalet personer som söker skydd i Sverige har ökat dramatiskt sedan inledningen av Rysslands invasion av Ukraina. Migrationsverket behöver därför anskaffa ett ökat antal boendeplatser. Regeringen har uppdragit till länsstyrelserna att inventera förekomsten av befintliga platser för tillfälliga boenden (Ju2022/00942) och Migrationsverket att förvalta och uppföra tillfälliga boenden t.ex. i form av tält (Ju2022/00943). För att undvika att det sker en ojämn fördelning mellan kommunerna när det gäller de personer som kommer beviljas skydd, likt hur utvecklingen blev under flyktingsituationen 2015-16, behövs en tydlig modell för hur anskaffning av boendeplatser bör ske. Utan en strategisk inriktning för jämn fördelning av de skyddsbehövande mellan kommuner riskerar vissa enskilda kommuner att belastas mer än andra när det gäller att ställa om delar av sin verksamhet när ett stort antal personer söker skydd i Sverige. En ojämn fördelning mellan kommunerna innebär också en ökad risk för socialt utanförskap och segregation när många personer med samma bakgrund och behov under kort tid kommer till samma områden. Regeringen anser därför att det är av viktigt att mottagandet blir så jämnt fördelat som möjligt mellan kommunerna.

Det är Migrationsverket som är ansvarig för att tillhandahålla boenden till personer som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, med undantag för ensamkommande barn (1 § första stycket 2 och 3 § första och andra styckena LMA). Migrationsverket bör därför ges i uppdrag att åstadkomma en jämn fördelning av boenden över hela landet genom de verktyg som finns att tillgå.

Migrationsverket ska inom ramen för uppdraget sträva efter att ge kommunerna så goda planeringsförutsättningar som möjligt. Detta inkluderar att ha en så tidig dialog med kommunerna som möjligt samt att sträva efter att myndighetens agerande inte ger upphov till onödiga administrativa kostnader för kommunerna.

Det är centralt att åstadkomma en jämn fördelning över landet. Det är samtidigt nödvändigt att beakta en effektiv hushållning med offentliga resurser. Det är därför viktigt att, utöver behovet av en jämn fördelning

mellan kommunerna, ta rimlig hänsyn till både behovet av god hushållning med offentliga medel och behovet av att utökaboendekapaciteten för att täcka ett potentiellt väldigt stort behov av boenden.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Alexander Bornevall

Kopia till

Länsstyrelserna
Sveriges kommuner och regioner
Arbetsförmedlingen
Skatteverket
Statens Service Center
Socialstyrelsen